

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito ao Laodikia - Laharana Dimy amby Efapolo

Jeff Pippenger
2026-02-12

Isa dimy amby efapolo##

Famakafakana

Ny Levitikosy toko faha-telo amby roapolo dia manondro fitsapana telo ao anatin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta an'ireo iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo. Ny fampifanarahana ny andro voalohan'ny Fetin'ny Tabernakely amin'ny andron'ny Pentekosta, ary avy eo ny fampifanarahana ny efapolo andro izay nampianaran'i Kristy ny mpianatra nifanatrika tamin'ny tavany talohan'ny niakany tamin'ny andro voaloham-bokatra, dia mamorona rafitra ankapobeny izay maneho ny hafatry ny anjely telo.

Rehefa ampiharina ho toy ny mariky ny lalana ara-paminaniana tokana izay misy dingana telo ny “fahafatesana sy fandevenana ary fitsanganana amin'ny maty”, araka ny anehoan'ny batisan'i Kristy azy, dia hitantsika fa dimy andro aorian'ny fitsanganana amin'ny maty, amin'ny andron'ny voaloham-bokatra, dia tonga ny faran'ny fetin'ny mofo tsy misy lalivay fito andro, dia fivoriana masina. Koa amin'ny fitsanganan'i Kristy amin'ny maty, izay mifanandrify amin'ny fanatitra voaloham-bokatra, dia misy fe-potoana dimy andro manaraka izany.

Eo amin'ny faran'ilay rafitra izay noforonina tamin'ny fampifanarahana ny andro voalohan'ny fetin'ny Tabernakely amin'ny andron'ny Pentekosta, dia misy mari-pamantarana hafa koa misy dingana telo, izay arahina dimy andro ihany koa ka tonga hatrany amin'ny Pentekosta.

Eo anelanelan'ireo “marika telo dingana arahin'ny dimy andro” roa ireo dia misy fe-potoana telopolo andro. Rehefa ampifanarintsika amin'ny andro Pentekosta ny andro voalohan'ny fetin'ny Tabernakely, dia takatsika fa dimy andro talohan'ny fetin'ny Tabernakely no Andro Fanavotana. Folo andro talohan'ny Andro Fanavotana no fetin'ny Trompetra. Ny efapolo andro nampianaran'i Kristy mifanatrika taorian'ny fitsanganany tamin'ny maty tamin'ny andron'ny voaloham-bokatra dia mifanojo amin'ny dimy andro aorian'ny fetin'ny Trompetra, ary dimy andro alohan'ny Andro Fanavotana.

Ny marika misy dingana telo momba ny “fahafatesany sy ny fandevenana ary ny fitsanganany amin'ny maty,” izay arahin'ny dimy andro mandra-pahatongan'ny faran'ny fetin'ny mofo tsy misy masirasira, dia averina indray telopolo andro tatỳ aoriana amin'ilay marika misy dingana telo momba ny “trômpetra sy ny fiakarana ary ny fitsarana,” izay arahin'ny dimy andro mandra-pahatongan'ny Pentekosta. Ny marika voalohany misy dingana telo dia mora faritana ho marika iray manana dingana telo, satria izany dia voatondro mivantana ho toy izany amin'ny batisan'i Kristy, izay maneho ny “fahafatesany sy ny fandevenana ary ny fitsanganany amin'ny

maty.” Ny batisa no alfa amin’ ilay fe-potoana masina 1,260 andro, izay tonga tamin’ ny faratampony tamin’ ny “fahafatesany sy ny fandevenana ary ny fitsanganany amin’ ny maty,” izay omega amin’ ireo 1,260 andro.

Ny tsangambato ara-paminaniana misy dingana telo amin’ ny faran’ ny vanim-potoanan’ ny Pentekosta dia tsy maintsy fantarina amin’ ny alalan’ ny fampiharana ara-paminaniana. Ao anatin’ ny dimampolo andro amin’ ny vanim-potoanan’ ny Pentekosta dia hita ihany koa ny rafitra mitovy eo am-piandohana sy eo am-pamaranana. Miorina amin’ ilay foto-kevitra fa Kristy mandrakariva no maneho ny farany amin’ ny alalan’ ny fiandohana, dia azontsika fantarina ny fetin’ ny trompetra, arahina ny fiakarana, arahina ny Andro Fanavotana, arahina dimy andro, ho tsangambato iray misy “dingana telo arahin’ ny dimy andro.”

Andramanay amin’ ny torolalana ara-Baiboly momba ny toetra mampiavaka ny dingana telo tsirairay koa ireo dingana telo aroso ireo. Ireo dingana telo ireo dia aseho miverimberina ao amin’ ny Tenin’ Andriamanitra. Izy ireo no anjely telo; izy ireo no kianja ivelany sy ny fitoerana masina ary ny fitoerana masina indrindra; izy ireo no asan’ ny Fanahy Masina amin’ ny fandresen-dahatra ny amin’ ny ota sy ny fahamarinana ary ny fitsarana. Ny famantarana ny fetin’ ny trompetra sy ny fiakarana ary ny Andron’ ny Fanavotana ho ireo dingana telo ireo dia mitaky ny hifanarahana’ ny dingana tsirairay amin’ ny fijoroana vavolombelona ara-Baiboly efa niorina.

Ny trompetra dia hafatra fampitandremana, ary mifandray amin’ ilay anjely voalohany izay miantso hoe: “matahora an’ Andriamanitra.” Ny fiakaran’ i Kristy dia tandindon’ ny voninahitry ny Fiaviany Fanindroany, fa ny fanambarana faharoa ataon’ ilay anjely voalohany dia hoe: “omeo voninahitra Izy.” Ny Andro Fanavotana dia tandindon’ ny fitsarana, ary ny fanambarana fahatelo ataon’ ilay anjely voalohany dia hoe: “tonga ny ora fitsarany.” Misy fomba maro ahafantarana fa ny toetra ara-paminaniana amin’ ireo dingana telo eo amin’ ny mariky ny lalana any amin’ ny faran’ ny vanim-potoanan’ ny Pentekosta dia maneho ireo dingana telo amin’ ny filazantsara mandrakizay, izay ahadiovana, anaovana fotsy, ary izahan-toetra ny maro.

Noho izany, dia azonao jerena fa ao amin’ ilay famantarana voalohany misy dingana telo no anolorana ny santatra avy amin’ ny vary hordea, ary ao amin’ ilay famantarana farany misy dingana telo no anolorana ny santatra avy amin’ ny vary tritika. Dia azonao ihany koa fa ireo dingana telo alpha amin’ ny vanim-potoanan’ ny Pentekosta dia manondro ny mofo tsy misy lalivay, fa ilay famantarana omega misy dingana telo kosa manondro ny mofo misy lalivay. Ary azonao jerena mihitsy aza fa ao amin’ ilay famantarana misy dingana telo eo am-piandohana no nanandratana an’ i Kristy mba hisarika ny olona rehetra, ary ao amin’ ilay famantarana famaranana misy dingana telo no anandratana ny fanevan’ ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina mba hisarihana ny Jentilisa.

Ny anjely voalohany sy ny anjely fahatelo dia anjely iray ihany eo amin’ ny sehatra ara-paminaniana, satria ny voalohany no fiandohana—ary ny fahatelo no fiafarana. Ny anjely voalohany, izay alpha, dia manambara ny fanokafana ny fitsarana, ary ny anjely farany, izay omega, dia manambara ny famaranana ny fitsarana. Ny hafatry ny anjely voalohany dia nohamafisin’ ny fahatanterahan’ ny finoana silamo tamin’ ny 11 Aogositra 1840, ary ny anjely fahatelo kosa dia nohamafisin’ ny fahatanterahan’ ny finoana silamo tamin’ ny 9/11. Sister White dia

mampahafantatra antsika fa ny iraka nankinin'ny anjely voalohany sy ny anjely fahatelo dia ny hanazava ny tany amin'ny voninahiny. Maro ny vavolombelona hafa, ary manome fanohanana ampy izy ireo amin'ny famantarana ny firafitry ny vanim-potoana Pentekotista araka ny aseho ao anatin'ny dimampolo andro manomboka amin'ny fitsanganan'i Kristy amin'ny maty ka hatramin'ny Pentekosta, miaraka amin'ireo andininy roa amby roa-polo voalohan'ny Levitikosy telo amby roa-polo sy ireo andininy roa amby roa-polo farany amin'ny Levitikosy telo amby roa-polo. Eo anelanelan'ireo mari-pamantarana roa izay mari-pamantarana misy dingana telo arahina dimy andro dia misy fe-potoana telopolo andro izay maneho ny anjely faharoa.

Ny famantaram-potoana voalohany amin'ilay hoe “dingana telo arahin'ny dimy” andro dia ny anjely voalohany, ny telopolo andro dia ny anjely faharoa, ary ny famantaram-potoana faharoa amin'ilay hoe “dingana telo arahin'ny dimy” andro dia ny anjely fahatelo. Ireo dingana telo ireo dia mandrakotra ny vanim-potoana Pentekotista manontolo hatramin'ny Pentekosta, izay avy eo no manamarika ny fiandohan'ny fito andro amin'ny Fetin'ny Tabernakely izay maneho ny firosahan'ny ranonorana farany mandritra ny krizin'ny lalàna alahady, manomboka amin'ny lalàna alahady any Etazonia ary mitohy mandra-pitsanganan'i Mikaela sy hikatonan'ny fotoam-pahasoavan'ny olombelona. Avy amin'Andriamanitra io rafitra io, nefa miteraka fiheverana lehibe sy lalina sasany.

Fiheverana Lehibe

Mazava fa ny tsangambato maneho ny ‘trompetra sy fiakarana ary fitsarana’ no fitsapana litmus sy fitsapana fahatelo. Ny fitsapana fahatelo no mandrakariva fitsapana litmus, izay isehoan'ny toetra, nefa tsy eo no ampivelarana azy.

“Ny toetra dia asehon'ny fotoan-tsarotra. Rehefa nanao fanambarana tamin'ny misasakalina ilay feo mafana fo hoe: ‘Indro, avy ny mpampakatra; mivoaha hitsena azy,’ dia nifoha tamin'ny torimasony ireo virijina natory, ka hita izay efa niomana ho amin'izany zava-nitranga izany. Samy tratra tampoka ny andaniny sy ny ankilany, nefa ny iray dia voamana ho amin'izay hamehana, ary ny iray kosa hita fa tsy nanana fiomanana. Ny toe-javatra no mampiseho ny toetra. Ny hamehana no mampivoaka ny tena kalitaon'ny toetra. Loza tampoka sy tsy nampoizina, na fahoriana noho ny famoizana, na fotoan-tsarotra, na aretina tsy nampoizina, na fijaliana, na zavatra iray izay mampijoro ny fanahy mifanatrika amin'ny fahafatesana, no hampiharihary ny tena ao anatin'ny toetra. Haseho mazava na misy tokoa na tsia ny finoana marina ny teny fikasan'ny Tenin'Andriamanitra. Haseho mazava na tohanan'ny fahasoavana ny fanahy na tsia, ary na misy menaka ao anaty fitoeran-jiro miaraka amin'ny jiro.”

“Samy mandalo fitsapana ny rehetra. Ahoana no itondrantsika tena eo ambanin'ny fizahan-toetra sy fanaporofoan'Andriamanitra? Moa va maty ny jirontsika? sa mbola tazonintsika hirehitra ihany izany? Vonona amin'ny hamehana rehetra va isika noho ny fifandraisantsika Aminy, Izay feno fahasoavana sy fahamarinana? Ny virijina dimy hendry dia tsy nahavita nampita ny toetrany tamin'ny virijina dimy adala. Ny toetra dia tsy maintsy volavolaintsika amin'ny maha-olona tsirairay antsika.” Review and Herald, October 17, 1895.

Rehefa tonga ny tsangambaton-dalana amin'ny fetin'ny trompetra, dia voaisy tombo-kase mandrakizay ny toetranao, atsangana ho faneva ianao, ary voafafa mandrakizay ny fahotanao. Ireo dingana telo dia maneho lafiny telo amin'ny fanisiana tombo-kase. Ny fahatongavan'ny hafatry ny Antso Misasakalina dia mampiseho ireo izay manana diloilo sy izay atsangana ho faneva, raha esorina ny fahotany. Ny hafatra sy ny asa ary ny tombo-kase dia tsangambaton-dalana iray ihany avokoa. Tsangambaton-dalana “izay mitondra ny fanahy hifanatrika amin'ny fahafatesana” izany noho ny “loza tsy nampoizina.” Ny trompetran'ny Silamo dia maneho izany “loza tsy nampoizina” izany. Amin'izay fotoana izay dia ambaraina dimy andro mialoha ny lalàn'ny Alahady ny hafatra hoe: “Indro, avy ny Mpampakatra,” izay iovan'ny hafatra ho amin'ny antso mafy ataon'ny anjely fahatelo.

Ny dingana telo amin'ily mariky ny lalana dia singa manondro ny famehezana sy ny fanandratana ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina, mialoha indrindra ny lalàn'ny Alahady. Mazava fa ny fitsapana famantarana hoe “trômpetra, fiakarana ary fitsarana” dia nasehon'ny fivoriantoby tao Exeter. Ny dimy andro eo anelanelan'ny Andro Fanavotana sy ny Pentekosta dia maneho ny enina amby enimpolo andro eo anelanelan'ny fiasaran'ny fivoriantoby tao Exeter tamin'ny 17 Aogositra ka hatramin'ny 22 Oktobra 1844, rehefa nikatona ny varavarana. Ireo enina amby enimpolo andro amin'ny tantaran'ny Millerita ireo dia manazava ny andro farany, ary amin'izany lafiny izany dia manazava ny fanambarana ny hafatry ny Antso amin'ny Mamatonalina ataon'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina.

Ny dimy andro mankany amin'ny Pentekosta dia mifanaraka amin'ny enimpolo amby enina andro izay nanambaran'ny Millerites ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina, izay natao tandindona koa tamin'ny fidirana amim-boninahitra nataon'i Kristy tao Jerosalema. Ny voalohany amin'ireo dingana telo dia ny fetin'ny trompetra, izay ilay trompetra fahafito, na loza fahatelo, na ny finoana silamo amin'ny andro farany, ary ny fidirana amim-boninahitra nataon'i Kristy dia nialohavan'ny famahana boriky iray.

Ara-paminaniana, izany dia manondro fa ny famahana ny boriky no manamarika ny fiandohan'ny fidirana amim-boninahitra, izay ilay Antso amin'ny Mamatonalina. Ny faminanian'ny Baiboly dia tsy maintsy ampiharina amin'ny andro farany amin'ny fanjakana fahenina ao amin'ny faminanian'ny Baiboly—dia ilay biby avy amin'ny tany, Etazonia. Ny Silamo dia hamely an'i Etazonia, tahaka ny nataony tamin'ny 9/11, ka izany no hanamarika ny fiandohan'ny fanambarana ny Antso amin'ny Mamatonalina amin'ny alalan'ny famelezana lehibe atao amin'ny Etazonia ataon'ny Silamo, ary koa ny fiasaran'ny fanambarana ny Antso amin'ny Mamatonalina amin'ny alalan'ny famelezana lehibe iray hafa atao amin'ny Etazonia ataon'ny Silamo, satria i Jesosy mandrakariva no maneho ny faran'ny zavatra iray amin'ny alalan'ny fiandohan'ny zavatra iray.

Ny hafatry ny Pentekosta dia ny hafatry ny antso mafy, ary ny antso mafy dia fampitomboana fotsiny ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina. Ao amin'ny tantaran'ny Millerita, ny Antso amin'ny Misasakalina dia nifarana rehefa nikatona ny varavarana tamin'ny 22 Oktobra 1844, ary mifarana koa izany rehefa mikatona ny varavarana amin'ny lalàn'ny Alahady amin'ny andro farany. Tamin'ny Pentekosta dia nanambara ny hafatr'i Joela i Petera, ary ny Pentekosta no fiasarana omega an'ny Antso amin'ny Misasakalina, ka noho izany ny fiandohana alpha an'ny

Antso amin'ny Misasakalina, dia tsy maintsy, araka ny filàna ara-paminaniana, i Petera koa no manolotra ny hafatr'i Joela. Amin'ny Antso amin'ny Misasakalina, i Petera dia ao amin'ny Asa toko faharoa, ao amin'ny efitra ambony tamin'ny ora fahatelo, ary avy eo tamin'io andro io ihany, tamin'ny ora fahasivy, dia tao amin'ny tempoly izy nitory ny hafatr'i Joela.

Petera dia tandindon'ireo iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina tamin'ny Pentekosta, izay fiakaran'ny Antso Antsasak'alina, ary izy koa dia tandindon'ireo iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina eo am-piandohan'ny Antso Antsasak'alina. Ny fanisiana tombo-kase sy ny fananganana ireo iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina dia manomboka amin'ny famahana ny boriky rehefa mamely ny Silamo. Rehefa nandao ny fivorian'ny toby tao Exeter ny Millerita, dia nitondra ny hafatra tahaka ny onjan-dranomasina mahery izy ireo, ary ara-tandindona dia naneho mialoha ireo iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina izay mamerina izany fanandramana izany.

Ity fampiharana ity dia manjary lalina kokoa raha fantatrao fa i Petera dia misolo tena ireo izay manambara ny hafatry ny Antso Amin'ny Misasakalina eo amin'ny fitsapana litmus sy ny fitsapana fahatelo amin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta. Ny ora fahatelo ho an'i Petera tamin'ny Pentekosta dia mametraka azy ao amin'ny efitra ambony, ary ny efitra ambony dia ireo folo andro mialoha ny Pentekosta koa. Ny fitsapana faharoa amin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta dia ilay fitsapana telopolo andro ao amin'ny tempoly izay manaraka ny fitsapana fototra. Ny fitsapana faharoa ao amin'ny tempoly dia mitaky ny mahatoky hiditra amin'ny finoana ao amin'ny Toerana Masina Indrindra, izay hamafana ny fahotany sy izay ametravana azy amin'ny finoana miaraka amin'i Kristy any amin'ny fitoerana any an-danitra. Ny bokin'ny Asan'ny Apostoly dia mampahafantatra antsika fa i Petera dia nanomboka ny toriteniny momba ny bokin'i Joela tamin'ny ora fahatelo tao amin'ny efitra ambony, ary avy eo tamin'ny ora fahasivy dia tao amin'ny tempoly izy.

Fa nitsangana Petera mbamin'ny iraika ambin'ny folo lahy ka nanandratra ny feony, ary niteny taminy hoe: Ry lehilahy Jodia sy ianareo rehetra izay monina eto Jerosalema, aoka ho fantatrarao izao, ka henoy ny teniko; fa tsy mamono ireto, araka ny hevitrareo, satria vao ora fahatelo amin'ny andro izao. Fa izao no ilay nambaran'i Joela mpaminany. ... Ary Petera sy Jaona niakatra niaraka ho any an-tempoly tamin'ny ora fivavahana, dia ny ora fahasivy. Asan'ny Apostoly 2:14–16; 3:1.

Kristy dia nofantsihana tamin'ny hazo fijaliana tamin'ny ora fahatelo, ary maty tamin'ny ora fahasivy Izy. Ny fahafatesany sy ny fandevenana Azy ary ny fitsanganany amin'ny maty dia famantarana iray misy dingana telo. Ny dingana fahatelo, dia ny andron'ny voaloham-bokatra, no manomboka ny dimampolo andro izay mifarana amin'ny Pentekosta. Ao amin'ny alpha-n'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta, ny ora fahatelo sy ny ora fahasivy dia maneho fifanoherana miavaka, satria Kristy dia velona tamin'ny ora fahatelo ary maty tamin'ny ora fahasivy. Petera dia tao amin'ny efitra ambony tamin'ny ora fahatelo ary tao amin'ny tempoly tamin'ny ora fahasivy.

Ny taom-pankalazana Pentekosta, dia ireo dimampolo andro masina tamin'ny andron'i Kristy, dia fe-potoana masina ara-paminaniana izay nifandray mivantana tamin'ny faminaniana momba ny roa arivo sy telonjato taona. Nifandray manokana tamin'ny herinandro farany amin'ireo efajato sy

sivifolo taona ho an'ny firenena jiosy ao amin'ny Daniela toko faha-sivy izany. Io herinandro masina io, izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena, dia nizara ho vanim-potoana roa mitovy, samy ahitana 1,260 andro ara-paminaniana avy. Ny foiben'io herinandro io dia ny hazo fijaliana. Ny hazo fijaliana no manondro ny ora fahatelo sy fahasivy, ary toy izany koa no nataon'i Petera tamin'ny Pentekosta. Tamin'ny taona 34, tamin'ny faran'io herinandro masina io ihany, rehefa nampaka an'i Petera avy tany Kaisaria Maritima i Kornelio, dia tamin'ny ora fahasivy izany.

Nisy lehilahy anankiray tany Kaisaria atao hoe Kornelio, kapiteny tamin'ny antoko miaramila atao hoe Italiana, lehilahy mpivavaka tsara sady natahotra an'Andriamanitra mbamin'ny ankohonany rehetra, nanao fiantrana be tamin'ny olona ary nivavaka tamin'Andriamanitra mandrakariva. Hitan'ity tamin'ny fahitana mazava tsara, tokony ho tamin'ny ora fahasivy tamin'ny andro, ny anjelin'Andriamanitra niditra tao aminy ka nanao taminy hoe: Ry Kornelio. Ary nony nibanjina azy izy, dia raiki-tahotra ka nanao hoe: Inona moa izany, Tompoko? Ary hoy izy taminy: Ny vavakao sy ny fiantranao dia niakatra ho fahatsiarovana eo anatrehan'Andriamanitra. Koa ankehitriny maniraha olona ho any Jopa, ka ampongataho Simona anankiray, izay atao koa hoe Petera. Asan'ny Apostoly 10:1–5.

Ny ampitson'iny, dia niakatra teo ambonin'ny tafo Petera mba hivavaka tamin'ny ora fahenina.

Ny ampitso, raha mbola teny an-dalana izy ireo ka nanakaiky ny tanàna, dia niakatra teo an-tampon-trano Petera hivavaka tamin'ny ora fahenina; ary noana mafy izy ka te hihinana; fa raha mbola nanomana hanina izy ireo, dia azon-tsindrimandry izy, ka nahita ny lanitra nivoha, ary nisy zavatra iray nidina nankeo aminy, tahaka ny lamba lehibe voafatotra tamin'ny zorony efatra ka nampidinina ho amin'ny tany; tao anatiny no nisy ny karazan-biby manan-tongotra efatra rehetra amin'ny tany, sy ny bibidia, sy ny zava-mandady, ary ny voro-manidina eny amin'ny habakabaka. Ary nisy feo tonga taminy nanao hoe: Mitsangàna, ry Petera; vonoy, ka hano. Fa hoy Petera: Sanatria, Tompo ô; fa tsy mbola nihinana izay zavatra fady na maloto aho na oviana na oviana. Ary niteny taminy fanindroany indray ny feo hoe: Izay nodiovin'Andriamanitra, aza ataonao ho fady. Intelo no nanaovana izany; dia nakarina indray ho any an-danitra ilay zavatra. Asan'ny Apostoly 10:9–16.

Ang panawagan kay Pedro na pumaroon sa Cesarea ay nagaganap sa ikasiyam na oras, nang dumating ang isang anghel upang makipag-usap kay Cornelio. Si Cornelio ay kumakatawan sa iba pang mga anak ng Diyos na tinatawag palabas ng Babilonia sa panahon ng batas ukol sa Linggo. Ang anghel na dumarating sa panahon ng batas ukol sa Linggo ay ang ikalawang tinig ng Apocalipsis 18, na tumatawag sa mga nasa Babilonia pa upang tumakas. Si Pedro ay ang isang daan at apatnapu't apat na libo, at si Cornelio naman ay ang mga manggagawa sa ikalabing-isang oras, na iniharap kay Pedro bilang maruruming hayop. Ang kaugnayan ni Pedro at ni Cornelio ay siyang kaugnayan sa Apocalipsis 7, kung saan ang isang daan at apatnapu't apat na libo ay kinikilala kaugnay ng malaking karamihan. Si Pedro ay inutusan nang tatlong ulit na tumindig, pumatay at kumain. Bilang ang isang daan at apatnapu't apat na libo, ang panawagan mula kay Cornelio ay yaong sandali kung kailan ang watawat ay inuutusang tumindig.

I Kornelio dia ao Kaisaria Maritima, izay indraindray antsoina hoe Kaisaria amoron-dranomasina. Ny Apokalypsy toko fahafito ambin'ny folo dia mampahafantatra antsika fa “ny rano” dia

“vahoaka sy ny maro, ary firenena, ary samy hafa fiteny.” Ny rano dia ireo izay any ivelan’ny fiangonan’Andriamanitra, ary ao amin’ny Apokalypsy, tahaka ihany koa amin’ny fahitan’i Petera ny amin’ireo bibidia maloto, ny isa efatra dia maneho izao tontolo izao manontolo. Bibidia efatra samy hafa no ao amin’ny fahitan’i Petera, ary midina ao anatin’ny lamba lehibe iray izay tazonina eo amin’ny zorony efatra izy ireo. Ny fifandraisan’i Petera amin’i Kornelio dia aseho koa amin’i Noa sy ireo biby izay niditra tao anatin’ny sambo-fiara.

Petera dia tany Jopa, izay midika hoe “mamirapiratra sy tsara tarehy,” satria amin’ny maha-tandindon’ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo azy, Petera no faneva mamirapiratra sy tsara tarehy ho an’ny Jentilisa. Tamin’ny ora fahasivy no nifoha ny Jentilisa ho amin’ny faneva, izay ambaran-dRahavavy White ho ny Sabata, ny lalàn’Andriamanitra, ny hafatry ny anjely fahatelo, ary ireo misionera maneran-tany izay mitondra ny hafatry ny andro farany. Kornelio dia nifoha ho amin’ny faneva rehefa tonga ny anjely tamin’ny ora fahasivy tao Kaisaria amoron-dranomasina. Ny hafatra amin’ny lalàn’ny Alahady Pentekotista dia avy eo mandeha ho any amin’izao tontolo izao—ny ranomasina.

Ny fanandratana ny faneva dia aseho koa ho toy ny tranon’i Jehovah asandratra ambonin’ny tendrombohitra, ary Petera dia nivavaka teo an-tampon-tranon’ily tanàna mamirapiratra sady tsara tarehy, Jopa, tamin’ny ora fahenina, taloha kelin’ny lalàn’ny Alahady amin’ny ora fahasivy. Rehefa voaisy tombo-kase ny iray hetsy sy efatra amby efatra alina, ny toe-javatra mahakrizy ao anatin’izao tontolo izao dia hitaona ny zanak’Andriamanitra hafa izay mbola ao Babylona hitady fahazavana. Tarihina izy ireo hahita an’i Petera eo an-tampon’ny trano ao Jopa.

I Petera koa dia tao Kaisaria Filipy ao amin’ny Matio toko fahenina ambin’ny folo. Kaisaria Filipy, teo am-pototry ny tendrombohitra Hermona, dia nitondra anarana mitovy amin’i Kaisaria amoron-dranomasina, nefa nisy fifanoherana miavaka teo amin’izy ireo, satria ny tanàna iray dia teo ambonin’ny tany, ary ny iray kosa teo ambonin’ny ranomasina. Ny nanomboana an’i Kristy tamin’ny ora fahatelo sy ny nahafatesany tamin’ny ora fahasivy dia manambara fifanoherana miavaka eo amin’ny fiainana sy ny fahafatesana. Petera tamin’ny ora fahatelo sy fahasivy tamin’ny Pentekosta dia manambara fifanoherana miavaka avy tao amin’ny efitra ambony ka hatrany amin’ny tempoly. Kaisaria etỳ an-tanety na Kaisaria eny an-dranomasina dia misolo tena ny fifanoherana ara-paminaniana ilaina amin’ny ora fahatelo sy fahasivy, nefa tsy misy firesahana mivantana ny amin’ny ora fahatelo tamin’ny fotoana niainan’i Petera tao Kaisaria Filipy. Araka ny fanambaran’ny roa na ny telo vavolombelona no mampiorina ny zavatra iray, ary amin’ny ora fahatelo sy fahasivy teo amin’ny hazo fijaliana ary koa tamin’ny andro Pentekosta, ireo fanoharana roa ireo dia samy asehon’olona tokana, na Kristy velona na ao am-pasana, na Petera ao amin’ny efitra ambony na ao amin’ny tempoly.

Ny fijoroana vavolombelona fahatelo momba ny ora fahatelo sy fahasivy ao amin’ireo Kaisaria roa dia manondro an’i Petera ho ilay toetra fototra amin’ireo tranga roa tonta, tahaka an’i Kristy tany am-piandohan’ny fotoanan’ny Pentekosta sy an’i Petera tamin’ny faran’izany fotoana izany ihany. Ilay toetra alfa amin’ny ora fahatelo dia ilay toetra omega amin’ny ora fahasivy ihany, ka manome vavolombelona iray fa Kaisaria Filipy no alfa amin’ireo Kaisaria roa. Ny vavolombelona faharoa dia ny hoe mitovy ny anaran’ireo tanàna roa ireo, ka mitovy ihany koa ny anaran’ily toetra fototra

sy ny anaran'ilay tanàna. Ny vavolombelona fahatelo dia ny fifanoheran'ny tany sy ny ranomasina. Rehefa tao Kaisaria Filipy i Petera, dia tamin'ny ora fahatelo izany. Eto no vao mainka mihasarotra sy mavesa-danja kokoa ny hafatra.

Marina ny mampifanaraka tanàna roa mitondra anarana iray ihany, izay no ataontsika; nefa ampidirintsika koa ao anatin'ny fampiharana ny ora fahatelo sy ny ora fahasivy araka ny vavolombelon'i Kristy teo amin'ny hazo fijaliana sy i Petera tamin'ny Pentekosta. Amin'ny fanangonana ireo tsipika telo ho iray—ny ora fahatelo sy fahasivin'i Kristy, ny ora fahatelo sy fahasivin'i Petera tamin'ny Pentekosta—dia mametraka ny ora fahatelo ao Kaisaria Filipy isika. Io lojika ara-paminaniana io indrindra no tokony hampiharina amin'i Kornelio tamin'ny ora fahasivy, i Petera tamin'ny ora fahenina, ary avy eo i Petera tao Kaisaria Filipy tamin'ny ora fahatelo.

Petera dia eo amin'ireo maripamantarana telo rehetra; Kornelio kosa dia eo amin'ny ora fahenina sy fahasivy miaraka amin'i Petera, fa tsy eo amin'ny ora fahatelo ao Kaisaria Filipy. Mifamatotra io tsipika io, satria ny dingana tsirairay dia na ny ora fahatelo, fahenina, ary fahasivy avy, manomboka ao Kaisaria Filipy, mankany Jopa, ka hatrany Kaisaria Maritima. Samy nifamatotra tamin'i Gresy sy Roma ny fototra ara-kolontsainan'ireo Kaisaria roa tonta, nefa ny mampiavaka an'i Kaisaria Filipy dia ny maha-fanehoana ny fanompoan-tsampy lavitra sy mistika azy; ary Kaisaria amoron-dranomasina kosa dia foibe ara-barotra sy ara-pitantanana, izay nampifangaro ny kolontsaina grika sy ny fitondrana romana. Kaisaria Filipy dia tandindon'ny fitondran'ny fiangonana, ary Kaisaria Maritima kosa tandindon'ny fitondram-panjakana.

Ao amin'ny tsipika avy any Kaisaria mankany Kaisaria, Jopa no dingana afovoany amin'ireo dingana telo. Ireo dingana telo ireo dia asehon'ny ora fahatelo, fahenina ary fahasivy. Kaisaria amoron-dranomasina amin'ny ora fahasivy dia ny lalàn'ny Alahady rehefa mandeha any amin'ny Jentilisa ny filazantsara. Adiny telo talohan'izany, amin'ny ora fahenina, dia ao Jopa i Petera, ilay tanàna mamirapiratra sy manjelanjelatra. Adiny telo talohan'izany indray, dia eo amin'ny fetin'ny Trompetra i Petera amin'ny ora fahatelo. Ny avy any Kaisaria mankany Kaisaria dia ny vanim-potoanan'ny Antso amin'ny Mamatonalina. Petera dia maneho ireo izay manambara ny Antso amin'ny Mamatonalina hatrany am-piandohana ka hatramin'ny fiafarana, satria i Jesosy dia mampifanaraka mandrakariva ny fiandohana amin'ny fiafarana. Ny Antso amin'ny Mamatonalina dia manomboka amin'ilay ampondra vahana eo amin'ny tsangambaton-dalana amin'ny fetin'ny Trompetra, izay anambaran'i Petera ny hafatr'i Joela.

Petera dia eo amin'ilay famantarana dingana telo amin'ny Fetin'ny Trompetra: ny fiakarana, arahin'ny fitsarana. Eo amin'io famantarana io ao amin'ny Matio toko fahenina ambin'ny folo dia atsangana ny resaka momba izay maha-Izy an'i Kristy. Ovana ny anaran'i Petera, ary ambaran'i Kristy fa eo ambonin'ity Vatolampy ity no hanorenany ny Fiangonany. Ny Vatolampy izay iorenan'ny tempoly no fanorenana, ary Petera tao Kaisaria-Filipo no hafatry ny anjely voalohany, izay hafatra fanorenana. Rehefa tonga amin'ny dingana manaraka Petera, tao Jopa, dia miakatra tahaka an'i Kristy tamin'ny faran'ireo efapolo andro nampianarana mifanatrika. Ny fiakarana koa dia tandindona mifanitsy amin'ny hazo fijaliana, ilay faneva lehibe indrindra amin'ny tantaran'ny famonjena; ary ny hazo fijaliana dia mizara ho fizarana roa, miaraka amin'ireo jiolahy roa, ny triatran'ny efitra lamba manasaraka ho amin'ny Efitra Masina Indrindra, ary ny haizina sy ireo ora.

Ary tamin'ny ora fahenina dia nisý haizina tamin'ny tany rehetra ambara-pahatongan'ny ora fahasivy. Ary nony tokony ho tamin'ny ora fahasivy, Jesosy niantso tamin'ny feo mahery ka nanao hoe: Eli, Eli, lama sabaktany? izany hoe: Andriamanitra ô, Andriamanitra ô, nahoana no dia nahafoy Ahy Hianao? Matio 27:45, 46.

Tao Jopa, tamin'ny ora fahenina, dia eo amin'ny teboka ara-paminaniana iray mampisaraka i Petera: eo anelanelan'ny very sy ny voavonjy, eo anelanelan'ny mazava sy ny maizina, ary eo anelanelan'ny fiandohana sy ny fiafaran'ny Antso Amin'ny Mamatonalina. Io fisarahana io dia manasongadina ny fifindrana avy amin'ny hetsika Laodiseana an'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina ho amin'ny hetsika Filadelfiana an'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina. Izany dia manamarika ny fandavana tanteraka ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana. Io varavarana mihidy amin'ny fitsarana io, izay asehon'ny Andro Fanavotana, dia tonga dimy andro alohan'ny lalàna Alahady Pentekotista. Io fitsarana io dia ialohavan'ny fiakaranana, ary talohan'izany, ny hafatry ny trompetra. Ireo dingana telo ireo dia maneho ny marika eo amin'ny lalana izay ametravana ny tombo-kasen'Andriamanitra, ary anambaràn'ny fiangonana mpandresy ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina amin'ireo izay soloin'i Kornelio tena.

Petera dia manambara ny hafatra amin'ny Pentekosta, ary ny Pentekosta no manamarika ny fiafaran'ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina. Noho izany, ilaina ara-paminaniana koa ny hanehoan'i Petera ny hafatra eo am-piandohan'ny vanim-potoanan'ny Antso amin'ny Misasakalina. Ny fiandohana mandrakariva no maneho ny fiafarana. Ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina entin'i Petera dia omena hery rehefa vahana ny borikin'ny Silamo, ka manafika an'i Etazonia, tahaka ny ataony indray amin'ny lalàna alahady. Ny fanambaran'i Petera ny hafatra tamin'ny ora fahatelo sy fahasivy tamin'ny Pentekosta dia mampiseho ny fiandohana sy ny fiafaran'ny Antso amin'ny Misasakalina.

Ao amin'ilay andalana dinihintsika, ny efapolo andro izay mifarana amin'ny fiakaran'i Kristy, dia manomboka koa ny folo andro tao an-trano ambony. Rehefa dimy andro no lasa tao anatin'ireo folo andro, ny Andro Fanavotana no manondro fa voafafa ny fahotan'ny Isiraely ary efa nanomana ny tenany ny fiangonana. Tamin'ny ora fahatelo no nitoeran'i Petera tao an-trano ambony tamin'ny Pentekosta. Amin'ny ora fahasivy amin'ny lalàn'ny Alahady, ny hafatra dia miova avy amin'ny misasakalina ho amin'ny antso mafy.

Ny fanambaràna ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina ataon'i Petera dia miseho rehefa eo amin'ny ora fahatelo izy. Izany hafatra izany dia voamariky ny fetin'ny trompetra, rehefa vahana ny ampondra, ary amin'i Kaisaria Filipy, ary i Kaisaria Filipy dia Paniona ihany koa. Paniona dia aseho ao amin'ny andininy fahatelo ambin'ny folo ka hatramin'ny fahadimy ambin'ny folo ao amin'i Daniela iraka ambin'ny folo. Petera dia tsy vitan'ny hoe mamantatra fanafihan'ny silamo atao amin'i Etazonia rehefa vahana ny ampondra eo am-piandohan'ny fanambaràna ny Antso amin'ny Misasakalina, fa amin'izay fotoana izay ihany koa dia eo amin'ny ady tao Paniona izay mitarika ho amin'ny lalàn'ny Alahady izy. Ny ady tao Paniona dia tranga mifanandrify amin'ny fanafihan'ny silamo atao amin'i Etazonia.

Hohizorantsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo zavatra ireo.